

ABONAMENTUL:

Pe un an . 300 Lei

Pe jum. an . 150 Lei

Pe trei luni . 75 Lei

Lunar . . . 25 Lei

TELEFON No. 750.

SOLIDARITATEA

ZIAR INDEPENDENT

REDACȚIA ȘI
ADMINISTRAȚIA
Str. Românului 1/aInserțiunile se primesc
la administrație și la
Agențiile de publicitate

Datorii uitate.

În trecut, oraș la marginea românismului, Aradul reprezintă și sub raportul politic, dar mai ales sub cel cultural, o cetățue în care se concentră aspirațiile naționale, unde se plămădeau visurile și de unde porneau inițiativele mari și îndrăznețe — cuprinzând în luptă, întreg Ardealul. Iar dacă în permanență nu s'a putut statornici aici o viață de centru nedisecutabil al românismului din Ardeal, — de aceasta îngrijindu-se stăpânitorii cărora le stăteau la dispoziție cătușele și temnițele, — nu este mai puțin adevărat că oameni cu întinsă suprafață politică, în masele poporului cu mult credit, și cu largă contribuție la lușta națională a dat Aradul — întotdeauna și mulți.

Având, într'un timp poate cele mai bine înzestrate tiparnițe de dincoace de munți, iar în jur răzământându-se pe o pătură sănătoasă și luminață de țărani, orașul nostru a stat cu cinste în fruntea mișcărilor de pe vremea regimului ungurese. Câți oameni, azi cu un nume, nu și-au luat avântul, crescuți și îmbărbătați din mediul idealist ce exista aici. Și oare, dintre cei cari au însemnat ceva în viața noastră de atunci, cine n'a trecut măcar odată prin orașul și al Vlădiciș și al Tribuneș?

Improspătăm toate aceste lucruri, scoțându-le de sub călcâiul vremii, unde pare că odată cu eliberarea noastră, le-a aruncat uitarea ingrată. Vorbind din nou de vremuri apuse, voim să facem o legătură între ceea ce a fost Aradul, ieri, — formând acum tradiția lui — și între ceea ce azi i-se cere și mâne i-se va impune populației sale românești.

Tradițiile sunt doar izvorul de credință, și fermentatoare a nădejzilor de mai bine. Credem că o bine deci să începem dela tradițiile vremurilor grele, cu atât mai mult, cu cât nimeni, se

pare, nu mai simte nevoia de a și-le aminti tocmai în zilele când s'ar cere mai stăruitor aceasta.

Ori cum am fost în împrejurările acele baștionul apărător de entropitori, așa de aci încolo trebuie să fim apărătorii noilor hotare cari se închid nu mai departe decât câteva zeci de chilometri și fără vre-o stavilă alta, în zarea șesului liber, decât hotărârea noastră fermă de a le menține și de a-le întări.

Iată deci — călcând pe urmele trecutului, cele două îndatoriri ce nouă — ca locuitori mărginași ai țării ni-se impun. — Este datoria de a ne întări apărarea și menținerea hotarelor, și obligația de a ne pregăti pentru orice eventualitate.

Ne vom pregăti atunci, când fiștecare dintre noi — nu atât sub arme, ci prin muncă, se va transforma într'un suflet de luptător străjuitor prin dragoste de noam și de pământ la graniță. Vom întări granița țării înlocuind cu ai noștri societatea care încă domină aci, prin presa sa și prin magnatii săi, prin aroganța sa și prin tupeul său sfidător. Ne vom asigura apărarea, când vom ajunge cu toții la constatarea că nu Statul, ci insul muncii fără preget care din zi în zi, ceas cu ceas, adaugă câte ceva din ale sufletului său la patrimoniul comun, trebuie să își asume spre îndeplinire ceea ce Statul nu poate face în deajuns: O îndoiță muncă de cultură și o potențată onestitate publică, — și când ne vom pătrunde, însușindu-ne fără rezerve și complet, adevărul, că dacă victoriile mari le câștigă armele și tributul de sânge, apoi ele se păstrează și se merită numai din hărnicia celor cari se bucură de zilele isbândirii, și prin munca pe care aceștia întoleg să depună: Răsplătire pentru cei cari prin sacrificiu au dat isbânda în trecut — folos pentru ei înșiși și sacrificiu datorit generațiilor care vor vrea și vor trebui să ducă mâine, munca înainte.

Lucrările Comisiei
Constituționale.

BUCUREȘTI. — Comisiunea continuând discușia la chestiunea rezponsabilității ministeriale a adus — după lungi discușuni — în înțelegime formula prezentată de d. Al. Conștanșinescu.

În ce privește retroactivitatea legilor Comisiunea a admis un text care prevede că nu se pot vota legi cu efect retroactiv.

La propunerea dlui Ioanșescu comisiunea a admis ca judecătoria să poată aprecia constituționalitatea legilor și să declare neaplicabile pe cele contrarii dispozițiilor înscrise în constituție.

Judecarea neconstituționalității se va mărgini la cazul judecat.

O lege specială va specifica condițiile imobilității magistratilor.

Comisiunea a admis apoi ca comisiunile comunale și județene să fie alese prin vot universal. În aceste consilii vor fi — pe lângă cei aleși — și membri de drept (învățători, preoți, medici, etc.).

Numărul celor de drept nu va fi mai mare de o cincime.

La propunerea ministrului de război general Mardarescu comisiunea admite privitor la organizarea armatei un nou text prin care se prevede înființarea unui consiliu superior al apărării țării, care va îngriji de organizarea acestei apărări.

Textul Constituției care vorbește de Capitala țării, spune: „Resedința guvernului este în Capitala țării”.

În urma propunerilor făcute de dnii D. Artăreanu și Achil Paicu s'a admis să se specifice că resedința guvernului și Capitala statului este orașul București.

La „Dispozițiuni generale” comisiunea a admis ca:

1. Limba oficială a statului este limba română.

2. În caz de pericol pentru stat se poate institui — prin lege — starea de asediu, parțială sau generală.

Cu privire la buget, comisiunea a admis ca bugetul să treacă numai la Camera.

La propunerea primului ministru d. I. I. C.

Pilda cu împărțirea talanșilor.

Și din puțin se poate scoate foarte mult.

După ce Iisus a arătat ucenicilor că mântuirea atârână de fiecare om, a voit să înțelegă înțelegându-se celor care se plâng că n'au destulă putere să muncească și destulă pricepere să și îngrijească de suflet.

De aceea, El le-a spus pilda ce urmează:

„Un om mergând departe, a chemat slugile sale și le-a dat lor avușta sa.

Și unuia i-a dat cinci talanșii, altuia doi, iar altuia unul, fiecare după puterea lor; și s'a dus îndată.

Deci, mergând la cel ce luase cinci talanșii, a lucrat cu dânsii și a făcut alți cinci talanșii. Așiderea și cel cu doi, a dobândit și acesta alți doi, iar cel ce luase unul, ducându-se, a săpat în pământ și a ascuns argintul domnului său.

Iar după multă vreme a venit domnul slugilor aceluia, și-a făcut socoteala cu dânsii.

Și viind cel ce a luat cinci talanșii, a adus alți cinci talanșii, zicând: Doamne! cinci talanșii mi-ai dat mie; iată alți cinci talanșii am dobândit cu ei.

Zis-a lui domnul său: Bine, slugă bună și credincioasă, peste puțin ai fost credincioasă, peste multe te voiu pune; întră întru bucuria domnului tău!

Și viind și cel ce a luat doi talanșii, a zis: Doamne! doi talanșii mi-ai dat; iată, alți doi talanșii am dobândit cu ei.

Zis-a lui domnul său: bine, slugă bună și credincioasă, peste puțin ai fost credincioasă, peste multe te voiu pune, întră întru bucuria domnului tău!

Și viind cel ce a luat un talanș, a zis: Doamne! te-am știut că ești om aspru, seceri unde n'ai semănat, și adunș de unde n'ai risipit. Și temându-mă, m'am dus de am ascuns talanșii tău în pământ; iată al tău!

Și răspunzând domnul său, i-a zis lui, slugă vicleană și leneșă, ai știut că seceri unde n'am semănat și adunș de unde n'am risipit. Pentru aceasta dar se cuvenea țe să fi dat argintul meu schimbătorilor: și viind eu, as fi luat al meu cu dobândă.

Luai dar dela el talanșul, și-l dai celui ce are zece talanșii. Că tot celui ce are, i-se va da și-i va prisosi; iar dela cel ce n'are, și ceea ce i-se pare că are; i-se va lua dela dânsul.

Și pe sluga cea netrebnică aruncați-o întru întunericul cel mai dinăfară; acolo va fi plângerea și serășnirea dinților”. (Matei XXV, 14—30).

Ceând această pildă, ți-se pare că judecata celui care a împărțit talanșii nu e dreaptă. Cel care luase un talanș vine și zice; mi-ai dat un talanș. De teamă să nu-l pierd, l-am ascuns și iată ți-l aduc îndărăt. Nu te-am păgubit cu nimic. N'am nici o datorie către ție.

Însă o astfel de socoteală este nedreaptă. În adevăr, s'au văzut oameni care au plecat la negoș cu bani foarte pușini. Cel mai bogat om din America (Carnegie), când a plecat din casa pă-

rinților lui, avea numai 5 parale. Dacă ar fi zis: am un gologan, să-l îngrijesc pe acela, ca să-l dau tatei acasă, ce s'ar fi ales de el?

Fiind însă harnic, a ajuns să facă miliarde...

Ce însemnează aceasta? Însemnează că în viață, câștigul nu se măsoară totdeauna după mărimea capitalului cu care ai pornit în afaceri, ci după puterea voinței și hărnicia omului.

Așa dar, sluga cu un talanș e grozav de vi-novat. Când l-a îngropat, a dovedit că avea un suflet păcătos și trândav. De aceea, bine a făcut stăpânul care a osândit-o atât de cumplit.

Așa va fi și la judecata din urmă. Cel care a avut din naștere o sănătate subredă, să nu se plângă că din pricina sănătății nu și-a putut îngriji de suflet. Chiar cel mai slăbănog om poate avea un suflet tare și face minuni, dacă vrea.

(Acum vre-o 60 de ani s'a născut în Germania un copil fără mâni. Dacă ar fi fost un „lasă-mă să te las”, ar fi ajuns cersetor. Dar atât de harnic și stăruitor a fost scholodul acela, încât a ajuns să facă cu picioarele, ceea ce alții nu pot face nici cu mâinile. Se îmbracă, mănâncă, se rade... ba cântă și la vioară cu degetele dela picioare!)

Tot așa, cel care n'a căpătat o deșteptăcune deosebită sau alte daruri ale sufletului, nu poate să zică: puțin mi-s'a dat din naștere, puțin dau și eu lumii... Nu. Chiar cel mai mic dar, dacă e bine întrebuștat, poate da un câștig nemăsurat de mare. De pildă, la războiu, tu, soldat de rând, ești pus să pândești de unde vine dușmanul și

Brătianu s'a decis ca chestiunea Capitalei tati să nu se transeze prin Constituție.

D. D. Ioanățescu a propus și s'a admis pentru revizuirea Constituției următoarele modalități.

Inițiativa modificării va aparține regelui, și fiecărei Adunări.

Punctele de supus revizuirii se vor stabili de o comisiune compusă din senatori și deputați.

Raportul acestei comisii citit de două ori în fiecare corp Legiuitor, va trebui aprobat cu două treimi.

În urma acestui vot, Adunările se disolvă și cele nouă procedă la modificarea cu două treimi.

Adunările Constituante rămân apoi și ca Adunări legislative.

S'a decis apoi ca Contenciosul administrativ să fie în atribuția ori cărei instanțe judecătorești.

Se exceptează însă, dela judecata Contenciosului actele de guvernământ și cele cari au caracter de comandament militar făcute de puterea publică în virtutea exercitiului suveranității.

Contenciosul va avea și dreptul de a anula actele abuzive.

D. D. Ioanățescu propune și se aduce înființarea unui consiliu legislativ, care să aibă la funcționarea și coordonarea legilor.

Consultarea acestui Consiliu va fi obligatorie. Dacă însă într'un termen fixat, Consiliul Legislativ nu-și dă avizul, Adunările să poată proceda la discutarea și aprobarea proiectelor.

O rugăminte.

Lume multă și nevoiașă, locuitorii mahalalelor îndepărtate viu zănic cu treburi la oficiul de închiriere. În prealabil ținem să facem constatarea că munca lăudabilă ce funcționarii acestui serviciu desfășoară, este o adevărată operă socială.

Dar suntem informați că de vre-o câteva zile particularii, cari înaintează cereri la acest oficiu, trebuie să treacă întâi pe la un alt serviciu, unde plătesc taxele de înregistrare. Or, cum acolo se înghesuie lume multă spre a plăti diferite competențe, cei cari vin cu o cerere simplă, trebuie să aștepte ceasuri întregi până să le vie rândul de a plăti 2—3 lei cât face taxa.

Supunem acest fapt, celor în drept, cu rugămintea să revizuiască, întrucât este posibil, această dispozițiune spre a evita aglomerările și pierderea inutilă de timp.

Socotim că atâta considerație merită oamenii aceștia, cari se duc acolo, pentru a-și căuta — căminul. VERACITAS.

să dai de știre... Toată sarcina ta e să fi ochii deschisi și să te grăbești a da de veste, îndată ce zărești primejdia... E destul atât, pentru ca o oștire întreagă să poată fi scăpată și o țară întreagă mântuită numai prin veghiera cinstită a unui soldat!

Asa dar, orice capital ai fi primit din naștere, și oricât de puțin ar fi moștenit cineva dela părinți, dacă e harnic, poate ajunge la mari isprăvi.

Prin urmare, când e vorba de mântuirea noastră, oricât de mic ar fi înlesnirile de care am avut parte în viață, n'avem cuvânt să ne plângem. Fiecare trebuie să se încordeze, de oarece și din puțin se poate scoate mult; când e omul om, adică lucrează cu toată inima.

Potrivire la viața școlarii.

Copiii nu pot să se dea la o parte din fața muncii, spunând: apoi, eu nu-s așa

de deștept ca cutare; n'am talent la cutare și cutare studiu... deci, nu învăț. — Toate acestea sunt vorbe zadarnice: Și din puțin, copilul harnic poate să facă mult. La început, Demostene era bălbăit... apoi a ajuns cel mai îndemânat vorbitor (orator) dintre toți cei pomeniți în vechime.

Voința bătute toate: Sparge și stâncile. Dovadă picătura moale, care, izbind mereu, dela o vreme găurește chiar piatra cea mai tare.

S. MEHEDINTI.

Medalioane.

În ceasuri de pace
De nu știi dorul
De ce-și desface,
Pe întins covorul
Liniștii, ispitele de plâns...
Adu-ți aminte —
Zilele în care
Am străns
În cărare
De viață flori sfinte
Iubirii...
...Să le risipiți acum
Muririi
În drum
De noroi,
Prin vesnicie, pentru totdeauna —
Și amândoi...
Vei înțelege, de ce
Bruma rece
Ce-și desfășoară
În văzduh, ușoară
Pânza morții, te înfioară...
Și vei vrea ca'd plânsul,
Și mult, ca anine —
Din seninul zilelor de vară,
De aurii lumine
Amintitor
Într'o viață avară
De vesnicie călător,
Cu traiu de vagabond
În drumul larg, în drumul blond
Al vremii. —

T. SOFRA.

Cum ne cinștim noi oamenii.

Aflăm din ziare că, d. N. Iorga, a fost invitat de universitățile din Praga și Lyon, să țină câte o serie de prelegeri.

Anul trecut Parisul și Roma, anul acesta Lyonul și Praga, la anul, poate, Londra și America, au cu au oamenii noștri învățați devin tot mai cunoscuți în lume și prin ei țara românească despre care, chiar unii din foștii noștri aliați nu știau, înainte de război, în ce parte a pământului este.

Și în legătură cu acest eveniment cultural, ne-aducem aminte că nu de putine ori, politicienii noștri l-au hârfit și chiar insultat.

Nu facem această remarcă pentru a îndrepta păcatele politicianilor noștri, ci ca să se vadă de toată lumea până unde poate duce patima politicienismului.

Străinătatea cinștește pe oamenii noștri învățați și se simte onorată să-i cheme, să țină cursuri la universitățile ei; pe când noi nu avem nici un respect pentru uriașa muncă depusă de acești învățați pentru înaintarea culturii și înălțarea cinștei neamului românesc în ochii lumii.

Câte popoare nu s'ar mândri cu un N. Iorga și ar avea un cult pentru aportul gigantic pe care l'a adus la redoptarea conștiinței naționale și la progresul științei și literaturii. Noi însă, noi nu avem nici cultul eroilor, nici al oamenilor mari, ci ne complacem a trăi în tembelismul orientat și a cloveti și ponegri tot ce e bun și sănătos.

Care să fie cauza? Este foarte simplă: Lipsa de educație civică. Vlad Tepes.

Acord între naționaliști, liberali, țărăniști și averescani?

Primiți următoarele:

Cel mai complex acord a intervenit între naționaliștii din localitate și între liberali, țărăniști și averescani, pe chestia participării în bloc la marele festival artistic literar ce-l va da „Societatea scrijitorilor români” în 8 Ianuarie (a doua zi de Crăciun) în sala mare dela Crucea Albă.

Chibitii și cartoforii de naționalitate români au hotărât pentru seara de 8 Ianuarie, un boicot total și implacabil contra meselor verzi dela cafeneaua Dacia, care pentru seara aceea, va îmbrăca doliu.

Partidul unitar maghiar.

„Neamul Românesc” publică următorul articol:

La Cluj s'a alcătuit, prin contopirea a două grupări deosebite până acum, partidul unitar maghiar din România.

O foaie oficioasă pare a se teme de urmările ce le-ar aduce întemeierea acestui organ de luptă al ungarilor cuprinși între hotarele Statului nostru și deci desaproabă actul.

Nu suntem de această părere.

Prin stăruinți îndelungate Sașii ardeleni au izbutit a se înțelege cu Șvabii din Banat, de altă confesiune, veniți de aiurea și având alt trecut istoric, cu Germanii din Bucovina, cari au și ei altă origine și au avut altă dezvoltare, cu coloniștii germani din Basarabia, și ei total deosebiți, ba chiar cu unele elemente germane din reghul Regat, și duc o acțiune comună. De ce n'ar face la fel și ungurii, cari, afară de Secui, reprezintă absolut aceeași rasă, cu aceeași dezvoltare istorică?

Acei cari au aclamat ca șef pe d. Josika, au declarat că înțeleg a se ajuta fără sprijin de pe ste hotare și că silențele lor pentru realizarea unui program, care e moderat, se vor desfășura în marginile legii. Ce le putem cere mai mult? Conștiința oricui nu se poate scruta; ea-și păstrează răspunderea pentru alți judecători decât adversarii firești.

Să dăm voe acestei asociații politice să a-rate prin fapte cum interpretează programul ce și l-au dat. Și, dacă, apărând neamul pe care-l reprezintă, ea va ajuta la dezvoltarea în această țară a ideii de libertate și de cultură, în orice limbă, atât mai bine pentru toți!

N. IORGA.

Dela C. F. R.

Funcționarii birourilor Direcției Regionale au luat vacanță — pentru sărbătorile Crăciunului — pe timp de cinei zile, începând de azi, Vineri 23 (5).

În seara zilei de 31 (13) va avea loc în restaurantul gării Arad un mare bal, organizat de către membri „Casinoului CFR” Arad.

Circulația trenurilor de marfă va fi sistată în primele două zile ale Crăciunului, și se va relua în noaptea zilei de Luni spre Marti.

Parlamentul.

— Ședința Camerii dela 3 Ianuarie. —

BUCUREȘTI. — În ședința de ieri a Camerii au avut loc mari scandaluri.

Înainte de a se intra în ordinea de zi d. Mihalache a atacat violent pe d. ministru Mărzescu pe chestia conflictului ivit între acesta și d. Al. Vaida.

D. MIHALACHE întreabă guvernul dacă mai crede solidă situația dlui ministru Mărzescu, în urma situației ce s'a creat prin falsul telegramelor scoase în vileag din arhiva ministerului de externe. D. Mihalache cere ca actele prăvitore la tratativele de pace cu Rusia să fie făcute cunoscute Camerii. Anunță o interpelație urgentă în această chestiune.

D. ministru MĂRZESCU răspunde că, de fapt dosarul unor telegrama publicată în presă a dispărut din arhiva ministerului de externe și acest dosar probabil se află în mâinile opoziției.

Cuvintele ministrului Mărzescu provoacă mare scandal. Dnij Lupu, Mihalache, Iorga luând cuvântul protestează energic împotriva acestei bănueli aruncate la adresa opoziției.

D. ministru MĂRZESCU acuză pe d. Vaida de mistificare, d. Mihalache îl apără pe d. Vaida și arată că guvernul a început publicarea actelor secrete. Cere ca toate actele să fie aduse înaintea Comisiei pentru afacerile externe.

Continuându-se după această discuția la reforma financiară, Camera a votat proiectul cu 119 voturi contra 19.

Mare târg de Crăciun! Cu prețuri reduse se vând toalete și mantouri de dame la **Magazinul Iuliu Plesz** Arad, Str. Colonel Pirlei (f. Vörösmarty) 8. vis-a-vis de intrarea pe dia dos a teatrului. Peșt

Vinistul ceh Vasa Priboda la Arad.

Vasa Priboda, faimosul violonist ceh, care a dat erii după amiază în București, în prezența celui având un succes uriaș, va da Duminecă la orele 9 un concert în Arad în sala mare a Palatului Cultural.

Despre acest fenomenal violonist, criticul muzical Korngold dela „Neue Freie Presse” scrie: „Kubelik a fost în trecut — trăiască Vasa Priboda!” O virtuozitate uimitoare a mâinilor și sunetele cele mai clare... „Virtuozitatea extrem de dezvoltată l-a făcut un adevărat iubit al arcușului.”

În același sens scriu despre Priboda și criticii muzicali din marile metropole ale Occidentului. Priboda, care a concertat la București a uimit și cântărețul publicului de acolo.

În drumul spre Cehoslovacia, Priboda se va opri la Arad, unde va da un singur concert. Bilete se află de vânzare la papetăria Bloch.

Crăciunul orfanilor din război.

Societatea „Ocrotirea Orfanilor din război” va invita publicul arădean, să binevoiască a lua parte la serbarea „Pomului de Crăciun” a orfanilor din război, ce se va ține Sâmbătă în 6 Decembrie la 4 d. m. la orfelinatul „Regina Maria”.

Deodată cu această soc. O. O. R., aduce alături simfoniile sale multumiri tuturor aceluia, care contribuie cu donațiile lor la înfăptuirea acestei sărbători și la îmbunătățirea sortii orfanilor. Au dat în acest scop: Banca Marmorosch Bank, Arad 2000 lei; Lomási Erdőpar 2000 lei; Banca Centrală, Arad 2000 lei; Aradji Ipar és Néphank 1000 lei; Arad: Első Takarékpénztár 500 lei; Cassa de păstrare de Valea Crisului 100 lei; Banca comercială ungară fl. Arad 1500 lei; Cassa de păstrare Generală din Arad 1000 lei; Carol Andronvi și Fii 4500 lei; Frații Kornis 50 lei; Banca Românească suc. Arad 2000 lei; Fabrica de Tricotaje, Arad 14.000 lei; „Victoria”, Arad 1000 lei; D. Iulian Toader 250 lei; d. Goicea 100 lei; d. T. Stan 500 lei și un sac de făină; d. E. V. Olariu 60 lei; d. D. Popoviciu 100 lei; d. Palmu 100 lei. Colecta societății rămâne deschisă și după sărbătorile, iar publicul este rugat să dea prinosul pentru întreținerea celor 150 orfanilor.

Autorii spargerii dela pantofarul I Marton

Organele poliției au reușit să descopere criștii autorii spargerii comisă acum 7 săptămâni în atelierul pantofarului Iosif Marton din Bulevardul Regelui Ferdinand 23, de unde au furat material în valoare mai mare.

Autorii sunt George Cernea calfă de comerțant și Mihai Meszáros, lucrător la fabrica Astra.

Individul Gh. Cernea locuia în aceeași curte unde își are atelierul pantofarului Iosif Marton. Îndată după reclamară spargerii bănușala organelor de urmărire ale poliției se îndreptase asupra lui.

Supraveghiându-l, organele poliției au reușit să câștige și dovezile că el este autorul spargerii.

Cernea plecase ieri cu o parte a lucrurilor furate la Sănnicolaul-mic, unde după spusele lui Cernea să le dea unui băiat de serviciu, Ion Orba. La podul dela Aradul nou, el a fost oprit și arestat de organele poliției.

Cernea înaintat prefecturii poliției, el a numit și pe complicii săi Mihai Meszáros, care a fost astfel adus și el la poliție.

BURSA.

ZÜRICH. 4 Ianuarie. — Deschiderea. — Berlin 207, New-York 528, Londra 2456, Paris 3820, Milano 2730, Praga 1600, Budapesta 02150, Belgrad 560, București 305, Varsovia 003, Viena 00075, cor. stampilate 00076.

BUCUREȘTI. 4 Ianuarie. — Devize: Paris 1260, Londra 866, New-York 175, Italia 888, Elveția 33, Praga 529, Viena 2550, Berlin 233, Budapesta 730. — Valute: Mărci 258, leva 110, funți sterline 795, franci francezi 1250, franci elvețieni 3250, lire italiene 875, dracime 240, dinari 190, dolari 171, napoleon 610, cor austriace 27, cor. ungare 725, socol 520, mărci poloneze 100.

INFORMAȚIUNI.

Familia Regală va petrece sărbătorile Crăciunului, ca de obicei, în castelul Peleşor. În acest scop Soveranii vor pleca Sâmbătă la Sinaia, de unde se vor întoarce în Capitală, săptămâna viitoare spre a lua parte la serbarea Anului Nou, după stilul vechi.

Cel mai frumos dar de sărbători pentru tineretul școlar e cartea nou apărută: *Poți fi om deplin fără să fii creștin?* de S. Mehedinti. De vânzare la Librăria Comerodia.

În sala cea mică dela Palatul Cultural s'a deschis expoziția de pictură a tânărului Francisc Roth. Vom reveni asupra acestei interesante expoziții, într-unul din numerii apropiați.

Vacanta de sărbători se începe la Primăria orașului cu ziua de azi (Vineri) și va ține până Miercuri dimineata. În acest timp birourile nu lucrează.

„Uzinele comunale” aduce la cunoștință că apeductul va fi închis, până la alte dispoziții, de la orele 12 până la 5 dimineata.

O telegramă din București anunță că tipografi din atelierul ziarului „Universul” au declarat grevă. Din cauza aceasta, ieri dimineata „Universul” n'a apărut.

Unele ziare au lansat știrile că cu ocazia sărbătorilor vor fi amnistiați comercianții condamnați pentru speulă. Dela ministerul de justiție se desminte categoric această versiune.

Un crucișetor englez a oprit un vas american în apele irlandeze, care avea un transport de arme și muniții destinate insurgenților irlandezi.

La 1 Ianuarie d. a. a avut loc la Roma jurământul fasciștilor din capitala Italiei în fața lui Mussolini.

Toți fasciștii au defilat foarte aclamați prin Corso Umberto și se opriră în fața palatului Chigi unde, în balcon, se afla Mussolini.

Secretarul partidului fascist a citit formula de jurământ pe care fasciștii au repetat-o în mijlocul unui mare entuziasm. Mussolini a mers apoi în piața Colonna unde a trecut în revistă pe fasciști, rostind un discurs foarte aclamat.

Cel mai celebru portret al lui Pasteur, executat în 1866 de către pictorul finlandez Ederfelt și popularizat prin gravură, a fost cedat de facultatea de științe muzeului național din palatul Luxemburg, unde a fost instalat și expus publicului.

O mare revistă militară a avut loc de curând la Petrograd. A luat parte și corpul de cavalerie al lui Budienny „Excelsior” dă cu acest prilej o fotografie reprezentând pe generalul Kamenef stând în poziția cea mai riguroasă disciplinară a ostășului în fața lui Trotzky. În timpul defilării trupelor aeroplanelor armatei sovietice virau neconținți la diferite înălțimi.

„Langues étrangères”.

Un cours de langue étrangère doit mettre l'élève en contact avec la langue telle qu'elle se présente dans la vie de tous les jours Goldberg, Eminescu (f. Deák Ferencz) 9, et. II.

x SALĂ MODERNĂ ȘI COMODĂ stă la dispoziția on. dame pentru frizat și manicur la SZÉKELY, palatul Bohus.

Dacă dorești să ai lucrări de păr frumoase și moderne, fă comanda la SZÉKELY coafor pt. dame, palatul Bohus.

x Cel mai ieftin izvor de cumpărat articli de parfumerie este: Drogheria ȘARPELE, Eugen Lazar și Comp.

ȘTIRI TEATRALE

Repertoriul săptămânii.

Vineri: „A opta femeie soție a lui Barbă Albastră” (Ab. C.).

Sâmbătă: matineu: „Cântecul înșeală”.

Duminecă: Matineu „Nevasta olandeză”. Seara la orele 7 și jum. „Minte muzica”. (În afară de abonament. La orele 10 și jum. „A opta soție a lui Barbă Albastră”.

Luni la orele 3 și jum. „Schimbul”. La ora 7 și jum. „Minte muzica” (Ab. A.).

Marti: „Rubicon” cu concursul balerinei Julia Hudak.

Miercuri: „Bon vivant”, operetă, cu concursul balerinei Julia Hudak.

Sâmbătă se va da numai o mică reprezentație, în afară de abonament.

Comedia franceză „A opta soție a lui Barbă Albastră” care a ajuns la Paris a suta reprezentație se va reprezenta pentru întâia dată în Arad azi, Vineri seara. Pentru această reprezentație s'au făcut foarte mari pregătiri.

Balul tinerimii din Arad.

În seara de 13 Ianuarie nou (31 Dec. vechi) va avea loc în saloanele Clubului Lloyd dela hotel CENTRAL (Intrarea prin strada Alexandri) un mare bal al tinerimii din Arad.

CINEMA.

OMUL FĂRĂ NUME, partea I, în 5, 6, 7 și 8 Ianuarie în „Apollo”. Petru Voss companionul băncii „Voss și fiul” e refuzat de Gert Nisson, a cărei tată amenință cu proces pe companionul pentru 25 milioane depuse în banca lor, dar care s'au pierdut în urma speculațiilor nereușite a bancherilor. Gert refuzase pe Petru Voss pentru că nu are nici un renume, este un nimic în lume. Petru departe pentru a se face vestit, dealtă parte pentru a scăpa banca de rușine se face, că fură bani lui Nisson, prin ce speră să aibă timp de a recăștiga milioanele dispărute. Scapă cu un hidroplan urmărit fiind de detectivul celebru Dobbye. Începe o goană pe mare și uscat și prin aer. Dobbye e tot în urma lui Voss fără să-l prindă. Este una din cele mai senzationale istorii.

AMOR LA CĂRMĂ, comedie în 5 acte în 4, 5 și 6 Ianuarie în „Urania”. Ossi se mărită fără voie după Von der Hoppe, care asemenea nu vrea să o ia de soție. Von der Hoppe are nevoie de un șofer, Ossi travestindu-se e acceptată și ca șofer devine intimul lui Von der Hoppe. Acesta aude cine e Ossi, iar Ossi cunoaște pe Von der Hoppe. Sfârșitul e că după peripeții comice ce se urau, cunoscându-se devin soți iubți.

Redactor responsabil: LAURENȚIU LUCA.

Cenzurat: Dr. MAGER.

No. G. 5926/2—1922.

Publicațiune de licitație.

Pe baza decizului Judecătorei de Ocol Arad No. de mai sus cuprinse în favoarea lui Öthalmi Első Takarékpénztár pentru suma de 8000 Lei capital și accesorii. Interese 6% dela 20 Octombrie 1917. Spese staverite de prezent în 486 Lei. Mobilele prețuite în 7800 Lei se vor vinde la licitație în Arad în str. Eminescu No 37 în ziua de 5 Ianuarie 1923 d. m. la orele 2.

Arad, la 27 Decembrie 1922.

G. CIUPULIGĂ, exec. jud. regesc.

Regele de cafea

Cel mai ieftin izvor de cumpărat
specialități de cafea și ceai Re-129

Str. Mețianu (f. Forray)**SERVICIUL DE PODURI ȘI ȘOSELE ARAD.**

No. 1705/II—1922.

Publicațiune de licitație.

În baza ordinului nr. 11628—922 al ministerului lucrărilor publice, Direcțiunea de poduri și șosele Cluj se publică licitație pentru construirea podului Nr. 4 pe șos. Seleus—Cernei—Talpos km. 4.1—4.2 care se va ținea la Direcțiunea în Cluj și la Serviciul subsemnat în ziua 18 luna Ianuarie anul 1923 la ora 10 observând prescrierile Legii contabilității publice art. 72—85.

Depunerea garanției provizorie de 4% a sumei din ofertă se va adevăra prin recipisa anexată ofertei.

Suma prelimitată în deviz este 95,000 lei.

Elaboratul tehnic, condițiunile de edificare și licitație și modelul de ofertă și contract se pot vedea zilnic în orele oficinoase.

Serviciul de poduri și șosele Arad.

No. 191—1922 ex.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul executorul judecătoresc, prin aceasta publică, că în urma deciziei judecătorești de ocol Radna, cu No. G. 1576/3—1922 în favoarea lui Ștefan Lutanich reper. prin avocatul Dr. Paul Vitos pentru suma de 3500 Lei capital și accesorii, — în contra urmăritului, mobilă și anume: mașina de cusut prețuită în 1500 lei, în 10 Ianuarie 1923 orele 4 p. m. în comuna Ghioroc la casa nr. 387 se va vinde la licitație publică.

Radna la 29 Decembrie 1922.

ARPAD TICHY
executor judecătoresc.

No. G. 3019/4—1922.

Publicațiune de licitație.

Pe baza deciziei Judecătorești de Ocol Arad No. de mai sus cuprinse în favoarea lui Kun Ioan în Vinga contra lui Blaj Ioan pentru suma de 5000 Lei capital și accesorii. Interese 5% dela 3 Septembrie 1920. Spese staverite de prezent în 887 Lei 50 bani. Mobilele prețuite în 1500 Lei se vor vinde la licitație în Micălaca-veche No 58 în ziua de 12 Ianuarie 1923 d. m. la orele 3.

Arad, la 27 Decembrie 1922.

G. CIOPULIGA,
exec. jud. regesc.

No. 189—1922 ex.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul executorul judecătoresc, prin aceasta publică, că în urma deciziei judecătorești de ocol Radna, cu nr. G. 1427 și 1805—1922 în favoarea lui Banca Podgoria Aradului s. p. a. reper. prin avocatul Dr. Paul Vitos pentru suma de 60.000 Lei capital și accesorii — în contra urmăritului mobilă și anume: cai, vin, butoi, boi, etc. prețuite în 44.300 lei, în 15 Ianuarie 1923 la orele 10 a. m. în comuna Cuvin la casa No 200, 126 și 73 se vor vinde la licitație publică.

Radna, la 27 Decembrie 1922.

ARPAD TICHY
executor judecătoresc.

**Schenker & Comp.
Arad și Curtici.**

Telefon 514 și 667.

Admirabilă păpușă

cu aranjament pt. odaie ieftin de vânzare.
Informațiuni dă Wa172

Biroul Wallinger

Strada Eminescu (fost Deák F.-u.) No. 10.

Pentru vânzarea pe rate
a mașinelor de cusut Singer
se caută agenți cu provizion mare
la depozitul de mașini de cusut
firma BOURNÉ & Co. ARAD
Bulev. Regele Ferdinand 9. Va106

Banca Lloyd și Soc. Comercială P. A.

Sucursala Arad

Str. Eminescu 2.

Cețiți și
râspândiți

SOLIDARITATEA

Curci Ingrășate

și tăiate de vânzare Sâmbătă.
Bul. Regele Ferdinand No. 19. (f. Józseffőherceg-ut)

Samuil Weiszberger Succesor

Oferă cele mai fine specialități de liquer, cognac rom și rachiuri de poame. Vânzare en gros și în detal. Arad, Bulevardul Regina Maria (f. Piața Andrassy) 5.
Cele mai frumoase, cadouri de Crăciun!

„VICTORIA”

**INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII
CENTRALA: ARAD (ROMANIA).**

SUCURSALE: IN CHIȘINEU, ȘIRIA, BOROSINEU
ȘI RADNA JUDEȚUL ARAD (ROMÂNIA).

IN CASELE PROPRII.

Capital societar și fonduri proprii: 20,000.000 Lei.
Depuneri spre fructificare: 80,000.000 Lei, din care o parte considerabilă sunt depuneri americane.

RAMURI DE OPERAȚIUNI.

Execută tot felul de operațiuni de bancă.

Acordă: Imprumuturi cambiale.

hipotecare.

de lombard (pe gaj de efecte).

Financiază întreprinderi industriale, comerciale și agricole.

Cumpără și vinde monede străine (Dollari, Mărci, Lire, Franci și alte valute).

Primește depuneri spre fructificare pe libele și în cont curent

Primește bani din America ca depuneri, ori pentru inmanuare partidelor în Țară.

Efectuește comisiuni primite din America în afacerile emigranților.

Are legătură de cont curent cu toate băncile din Țară și străinătate.

Magazinul central de modă :: Frații Deutsch ::

Mare asortiment în articlii de modă, cele mai practice cadouri de Crăciun și Anul nou lângă cele mai ieftine prețuri.

Mai ieftin poți procura haine pentru bărbați, și copii

la Ignatie Kohn

Strada Mețianu (fost Forray).